

2018-12-06

Länsstyrelsen Västra Götaland
Miljöprövningsdelegationen
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Kommentar till Försvarmakten bemötande av inkomna yttranden, daterat 2018-11-07 angående ansökan om femdubbling av flygverksamheten på Karlsborgs flygplats, dnr 551-359-2017.

Försvarmaktens bemötande av inkomna yttranden dryper av nonchalans och maktfullkomlighet. Vilken annan verksamhetsutövare tror sig komma undan med sådana extremt bristfälliga svar? Det vanligaste och överallt förekommande svaret är att "Försvarmakten väljer här att inte kommentera det vidare". Länsstyrelsen bör betrakta denna attityd som försvårande av prövningsprocessen.

Aktion Rädda Vättern och undertecknade enskilda privatpersoner kommenterar här endast tre punkter.

1. I första stycket på sid. 3 skriver Försvarmakten att *"verksamheten vid Karlsborgs flygplats inte är den största påverkan på barbastellen."*

Försvarmakten erkänner därmed att verksamheten har en negativ påverkan på den rödlistade fladdermusarten. Om det skulle vara så att andra verksamheter påverkar barbastellen mer, är det inte en förmildrande omständighet. Tvärtom måste försvarsverksamhetens tillkommande störning då betraktas som ännu allvarligare. **Inte i något miljösammanhang är andras negativa påverkan ett alibi för att själv bidra till ökad skada.**

2. I sista stycket på sid. 3 berör Försvarmakten frågan om den kumulativa effekten av de sammanlagda försvarsverksamheterna. Saken avfärdas återigen med kommentaren *"Likt ovan bemöter inte Försvarmakten det här."* Länsstyrelsen har ju tidigare krävt in vissa kumulativa beräkningar av andra pågående och planerade verksamheter. Endast delvisa beräkningar angående vissa metaller från flygskjutmålet Hammaren har redovisats. Beräkningar som dessutom innehåller felaktigt sifferunderlag.

I tisdagens SLA redovisas att Nammo Vanäsverken troligen läcker föroreningar ut i Vättern. (Urklipp bifogas.) Utläcket sker alldeles i närheten av flygplatsen och bidrar till den kumulativa påverkan i området. Eftersom Försvarmakten varken utreder eller bemöter remissinstansernas krav bör miljökonsekvensbeskrivningen underkännas.

3. I sjätte stycket på sid. 3 står: "Försvarmaktens ramavtalskonsult utreder förutsättningarna för att minska mängden ovidkommande vatten som passerar brandövningsplatsen. Detta i syfte att minska mängden PFAS som lakas ut."

Det räcker inte att ha som syfte att minska mängden PFAS-förorenat yt- och grundvatten som för närvarande rinner ut i Vätterns vattenskyddsområde. Som Vätternvårdsförbundet nyligen påpekat i skrivelse till Förvarsinspektören, regeringskansliet och länsstyrelsen: "I Vättern har förhöjda halter (> MKN) av PFOS uppmätts i både vatten och fisk. Ytterligare försämring på ämnesnivå får enligt Vattenförvaltningen i Sverige inte tillåtas." (Skrivelsen bifogas.)

Karlsborgs flygplats är idag avstängd för en stor del av flygverksamheten på grund av att området är vattensjukt. Fortifikationsverket har ett pågående markavvattningsärende hos länsstyrelsen. Samtidigt har Förvarsinspektören godkänt att delar av dräneringsverksamheten kan påbörjas utan vare sig tillstånd till verksamheten eller beslut i markavvattningsärendet. Grävning i det förorenade området är tänkt att genomföras utan att någon saneringsplan föreligger. Förvarsinspektörens beslut är överklagat av Aktion Rädda Vättern.

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation bör förklara för sökanden att tillstånd till ökad verksamhet endast kan ges om flygplatsen kan saneras och allt utläckage av PFAS-kemikalier kan stoppas. **Sökanden måste i miljökonsekvensbeskrivningen visa att detta är möjligt innan tillstånd ges.**

Det s.k. "tillsynsspåret" borde nu bl.a. innebära att istället för dränering ska de sju särskilt förorenade områdena, inkl. nordöstra och sydvästra banändarna, täckas/tätas för att minska produktionen av PFAS-förorenat dagvatten som pumpas ut i dricksvattentäktens skyddsområde.

Vätterbygden 2018-12-06

Aktion Rädda Vättern
genom ordförande

Elisabeth Lennartsson
Skogsbrynet
696 92 Askersund

Christer Haagman
Repslagaregatan 7
544 30 Hjo

Ann-Sofie Andersson
Ripanäs 14
544 91 Hjo